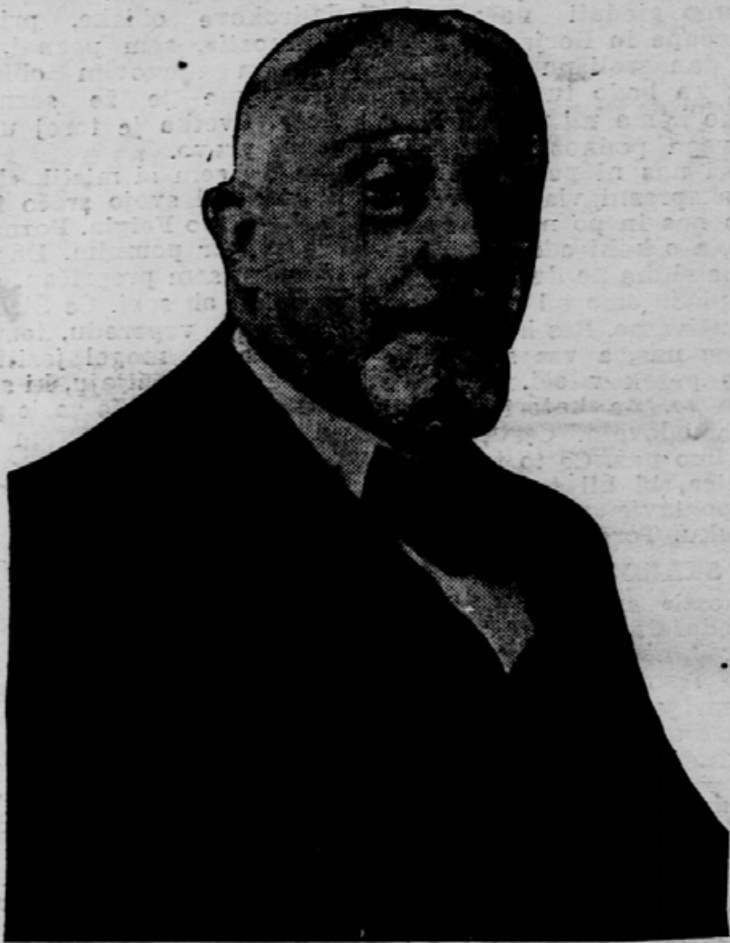

List izhaja vsak dan zjutraj, razen v nedeljo in praznikih. Naročnina: za 1 mesec L. 2.—, za 3 mesece L. 22.—, pol leta L. 40.—, leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno L. 6.50 več. — Posamezne številke: Oglasi za 1 mm prostora v širini 1 kolone (58 n. m.) stane 1.—, za osmrtice, zahvale, poslane, 0.50.—, za denarnih zavodov L. 2.—. Oglasi za 1 mm prostora v širini 1 kolone (58 n. m.) stane 1.—, za osmrtice, zahvale, poslane, 0.50.—, za denarnih zavodov L. 2.—.

MAKSO COTIČ

S tresočo se roko in drhtečim srcem smo napisali gornji naslov uvodnim besedam naše današnje številke. Makso Cotič! Ni ga med nami Slovani v Italiji in daleč izven Italije, ki bi mogel ostati ravnodušen, ko sliši ti dve besedi — ime moža, ki ni le ime, ki je marveč naslov, naslov velike zgodovinske dobe v našem narodnem življenju, ne le naslov, temveč ta naša zgodovina sama, njen duh, njena vsebina — njeno posebnost.

Ko bo bodoči zgodovinar razgrinjal letopise našega narodnega življenja od l. 1890. do danes, se mu bo na vsaki strani bleščalo nasproti svetlo ime Maksa Cotiča, enega izmed najglavnejših tvorcev in oblikovalcev onega bogatega stremjenja in snovanja, onih železnih trudov in naporov, one nar. vztrajnosti in postrvovalnosti, one nemajmne navedene vere v sveto stvar svojega naroda, vsega onega plemenitega in vzvišenega dela na vseh poljih, ki tvori jedro vsebine naše zgodovine zadnjih štiridesetih let — dobe Maksa Cotiča. Ime Maksa Cotiča mu bo neizbrisljivi vodnik, kakor je bil on sam neizbrisljivi, zvest in veren vodnik vseh pokolenj našega naroda v omenjenih doli, v veselih in žalostnih dneh, tolmač našega najgloblje in najintimnejšega narodnega mišljenja in stremjenja, učitelj, vodnik in vzgojitelj, tvorec naše narodne duše.

Jedro ogromne, neprecenljive važnosti in vrednosti delovanja Maksa Cotiča je ravno v tej strani njegovega dolgoletnega in neumornega udejstvovanja, udejstvovanja, ki prav po tej svoji glavni lastnosti ni bilo nikakoli služba, tudi ne navadno vršenje dolžnosti in končno tudi ne karijera. Ne, bilo je mnogo več — bilo je udejstvovanje našega Cotiča v zadnjih štiridesetih letih — misijal! Misija, ki jo je vršil predvsem kot novinar, kot publicist prve vrste, kot voditelj in urednik «Edinosti», kateri je posvečal, zavedajoč se svoje vzvišene funkcije, vse svoje najboljši moči, postavljajoč preko nje vse svoje izredno bogate sposobnosti v službo vrhovne narodne ideje in svojega naroda v Trstu in okolici, po vsem nekdanjem Primorskem in tudi daleč preko tedanjih deželnih mej.

Tu se odpira pred nami nova debela, nepregledna neskončna zgodovinska knjiga, zgodovina naše «Edinosti». Zgodovina, ki je tesno spojena z ostalimi našim narodnim življenjem na tem ozemlju, važen živ del živga narodnega organizma. In življenje «Edinosti» je bilo v zadnjih sedem in tridesetih letih življenje in stremjenje našega M. Cotiča, duša od njegove duše, idealizem od njegovega idealizma. Zgodovina «Edinosti» je stanovski in politični življenjepis Maksa Cotiča, čigar ime je tako tesno spojeno z imenom «Edinosti», kakor je bila tesno in nerazdružno spojena njegova vzvišena misija z vsem našim narodnim življenjem zadnjih štiridesetih let.

Toda preslabo je naše pero, da bi mogli v vsakem pogledu dostojno orisati bodisi tudi samo v glavnih potezih življenjepisa Maksa Cotiča, oziroma zgodovino «Edinosti» v zadnjih sedem in tridesetih letih, od l. 1890. do danes, njegovo neminljivo in neprecenljivo orjaško življenjsko delo, ki mu menda ni para v zgodovini političnega tiska. Moramo prepustiti to nalogo, kot smo rekli, bodočemu zgodovinarju našega narodnega in političnega življenja na tem ozemlju ter izpolniti težko, bridko in skoro kruto dolžnost, ki nam jo nalaga današnji dan.

Težka in kruta dolžnost, ker težka in kruta je — ločitev od dragih. Gospod Makso Cotič se z današnjim dnevom poslovlja od «Edinosti». Po sedem in tridesetih letih neumornega in napornega dela za naše ljudstvo in za njegovo glasilo «Edinost» odhaja iz našega uredništva mož, katerega vse življenje je bilo tako tesno zraščeno z življenjem in razvojem našega lista, da si ne moremo ne mi, njegovi mlajši tovariši in sodelavci, in tudi ne naša javnost niti zamisliti «Edinosti» brez Maksa Cotiča!

Le s težkim srcem sporočamo torej naši javnosti to vest. Toda red življenja nas postavlja pred gotovo dejstvo, ki je neodklonljivo. Življenjskemu delu moža, ki je osivel v trudu in borbi za vzvišene ideale, mora slediti življenjska nagrada, počitek, odmor po izpolnjeni, vsestranski in v bogati meri izpolnjeni dolžnosti. In Makso Cotič je poznal v vsej dolgi dobi, ki jo je preživel in pretrpel pri «Edinosti» in z njo, le dolžnosti napram narodu in njegovi stvari. Ta je bila njegova suverena vodilna ideja, pred katero se je brezpozajno klanjal. Nastopajoč svoj zasluženi počitek, more, če kdo, reči z mirno vestjo o sebi Makso Cotič, da pri vršenju svoje vzvišene misije ni le izpolnil vse svoje dolžnosti, temveč da je realiziral v polnem obsegu ideal našega, kot ga slika naš božanstveni pesnik:

Ne le, kar velela mu stan,
Kar more, to mož je storiti dol-

Ta veliki mož, duša «Edinosti», naš voditelj in oče, patriarh našega stanu, nas torej zapuščal. V težki bolesi, ki nam jo povzročila ta neodvratna ločitev, nas teši in vzpodbuja dejstvo, da je Bog blagoslovil ne samo njegovo veliko življenjsko delo, temveč tudi siva leta njegovega počitka s tem, da nam ga je ohranil zdravega in čilega. Dasi ne več v uredništvu, bo naš ljubljani ravnatelj vršil še nadalje svojo misijo, misijo, ki je v današnjih dneh še posebno važna. Posebno v današnjih dneh so nam prepotrebni svetli vzorci, ki naj nas bodrijo, ki naj nam vlivajo s sijajem svojih zažug vedno novih moči, ki naj nam osvetlujejo strme steze, po katerih naj nadaljujemo delo z enakim idealizmom.

Želimo našemu ljubljemu in spoštovanemu ravnatelju, našemu velikemu Maksu Cotiču, da bi mu bilo dano nam biti živ

vzor in idealen vodnik do skrajnih mej, ki morejo biti odmerjene človeškemu življenju. Neminljivo so zaslug Maksa Cotiča za naš narod na tem

Maksu Cotiču v poslovlilo

Hladno tam zunaj je, hladno...
Ta čas nič cvetk, nič ptičje nima,
v obraz nam mraz stira in zima —
temni srea nam kalno dno...
Pa, zima ti, kaj reka bož,
če pridem, rečem: — «Daj mi rož,
daj pesem ptičk vesolet!
Glej, spet in cvetk ob čelo
privil bi mu, ki naš je mož
in osvelo ga je — delez...
— Ti rekla bti — «Joj, dam jih, dam,
saj mož je dela — treba nam!
— A pot gro v starost teka, bridka
po delu — vreden mož, počitka...
— Tako bi rekla — zima, til
— A mi ki vroče smo krvi —
— Kako bi nam beseča tekla?
— Kako bi duša naša rekla?
— Tako: — Naj Bog za dela sveta,
ki Ti jih od mladosti hival,
in i njimi vse dolej si sivel —
— Ob čelo venec reč Ti spleta! —
— Kot solnce gre čez božji svet, —
— Naj Tvoj spomin gro z roba v rodi —
Fran Žgur.

Podpisovanje za škotsko posojilo

Trst prispeval 35.274.000 lir
RIM, 19. (Izv.) Tiskovni urad ministrskega predsednika sporoča: «Stavim za vglad vse države, mesta in občine, v katerih so bili podpisani zneski, ki presegajo dva milijona lir za škotsko posojilo. Sijajni uspeh posojila je treba pripisovati navdušenju državljanov in njihovem patriotizmu. Vse velike organizacije so izpolnile svojo dolžnost, posebno pa je treba imenovati fašistovsko stranko, državno konfederacijo fašistovskih sindikatov, državno združenje fašistovskih poljedelcev, Državno združenje javnih uslužbencev in vse oborožene sile države. — Mussolini»

Iz seznama za vglad postavljenej občin posnemamo, da so podpisali: Rim 370.685.000, Milan 350.068.000, Genova 148 milijonov 77 tisoč lir, Neapelj 125.966.000, Trst 35.274.000, Videm 32.745.000, Reka 8.920.000, Pulj 6.543.000, Gorica 5.792.000 lir itd.

Uradni fašistovski list o protifašistovskih gonjah

RIM, 19. (Izv.) Danes zvečer je izšel «Il Foglio d'Ordini», uradni glasilo fašistovske stranke. Na uvodnem mestu prinaša besede odobritve, katero je izrekel predsednik vlade na naslov generalnega tajnika ob njegovem povratku z nedeljskega zborovanja v Milanu. «Gover je», rekel on, Mussolini, «ena izmed najvažnejših manifestacij režima, govor ognjevit in obenem bogat na vsebini ter vreden zborovanja, zborovališča in leta V., ki obeta postati važno. Vsa stranka je sprejela z največjim navdušenjem jasni govor, ki je tolmačil ne samo potrebe sedanje ure, ampak tudi mišljenje prišavev».

Nadalje govori «Il Foglio d'Ordini» o mednarodni protifašistovski gonji. Mednarodni protifašistovski tisk, pravi članek, polni glave svojih čitateljev s celo vrsto slikovitih filmov v obliki razkritij, zarot, nastalih sporov, prizorov, ki se niso odigrali, pisem, ki niso bila napisana in drugih podobnih farz. So to izmišljotine, ki že skozi tri mesece romajo po taborih mednarodnih protifašistov, katerih se prav zares ni treba bati. Iz dneva v dan se naslajajo z iluzijami in izmišljotinami, v katerih ni niti najmanjši resnice. Mednarodni protifašizem je dosegel rekord smešnosti in nesmotrenosti.

Manifest druge internacionale

RIM, 19. (Izv.) Kakor poroča rimska «Tribuna», je izdal izvršilni odbor druge internacionale, ki se je sestal v Parizu, na delavce in socialiste vseh dežel manifest proti imperijalizmu vlad, ki povzroča nove vojne nevarnosti. Večji del dolgega manifesta je posvečen razkritanju pred celim svetom fašistovskega imperijalizma, ki se liki epidemija širi po svetu. Manifest pravi o fašistovski Italiji, da je napravila iz Albanije svo-

ozemlju in za njegovo glasilo «Edinost». Neminljiva bo naša hvaležnost, hvaležnost vsega našega ljudstva napram Maksu Cotiču!

jo kolonijo ter poskušala združiti pod svojim vodstvom proti Jugoslaviji Ogrsko, Romunijo in Bolgarsko. «Tribuna» zavrača seveda z ogorčenjem podobna obrekovanja ter zamerja «Tempus» radi priobčitve celega manifesta in radi njegovega komentiranja.

De Pinedo v polt

RIM, 19. (Izv.) Agencija «Stefani» sporoča: «Polkovnik De Pinedo je prispel včeraj ob 17.30 v Dakar. Danes zjutraj bo nadaljeval svoj polet proti Portu Praia».

De Pinedo, ki je odletel davi ob 7.50 iz Dakarja, je prispel ob 11.55 v Port Prai. Ker je Bolama oddaljena od Dakarja približno 500 km in je De Pinedo to razdaljo prevozil v manj nego 3 urah, pomeni, da je vozil z izredno brzino.

Poslanec Amicucci imenovan za tajnika fašistovskega novinarskega sindikata

RIM, 19. (Izv.) On. Rossoni je imenoval poslanca Amicucci za generalnega tajnika fašistovskega novinarskega sindikata, ki je sedaj edina novinarska organizacija v Italiji. On. Amicucci je danes prevzel posle razpuščenega Udruženja italijanskih novinarjev. V prvih dneh meseca marca se sestane vodstvo sindikata. Sestanka se bo udeležil tudi on. Rossoni.

Zastopniki parlamenta odpotovali iz Tripolisa

TRIPOLIS, 19. (Izv.) Včeraj ob 14. uri so odpotovali na parniku «Città di Trieste» iz Tripolisa zastopniki vlade, parlamenta in senata, ki so se udeležili otvoritve prvega vzorčnega sejma v Tripolisu. Zastopniki so odnesli s seboj najlepše vtise o sejmu in najlepše spomine na svoje kratko bivanje v koloniji.

Določitev mej v Jubalandu

KENYA, 19. (Izv.) Kakor poroča agencija «Stefani», je italijanska komisija, ki je določevala meje v pokrajini Juba, po 18-mesečnem ne baš lahkem delu dovršila svoje nalogo.

Seja zborniških podkomisij

RIM, 19. (Izv.) Danes zjutraj so se sestali v poslanski zbornici razne podkomisije, ki so pretresale poročila k proračunom ministrstev za javna dela, za pravosodje in za kolonije. Popoldne se je sestala proračunska komisija, ki je znova pretresala ona tri poročila ter jih odobrila.

Konfederacija za trgovino in nove pokrajine

RIM, 19. (Izv.) Kakor poroča «L'Informatore della Stampa» se je v državni fašistovski konfederaciji za trgovino izdelal načrt o ustanovitvi in organizaciji njenih sekcij v novih pokrajinah. V to srstvo so se podali pred kratkim on. Lantini, Raccelli ter drugi v nove pokrajine, da na licu mesta ugotovijo položaj ter dosežejo potrebna sporazumjenja.

Položaj lista «Popolo di Trieste»

RIM, 19. (Izv.) Kakor poroča «La Recentissima», je podal on.

Barduzzi tajniku fašistovske stranke poročilo o položaju lista «Il Popolo di Trieste», ki ga on sam vodi. Generalni tajnik se je zahvalil on. Barduzzi za njegovo delo. Iz Barduzzijevega poročila je ugotovil, da danes list procvita in da je aktiven ter da je tudi v znatni meri pomnožil svoj kapital ter svojo naklado.

Ricciotti Garibaldi v Havani

HAVANA, 19. (Izv.) Na prošnjo nekaterih Kubancev je vlada dovolila Ricciottiju Garibaldi izkrcanje v tukajšnjem pristanišču. Dovoljenje za prebivanje na otoku Kubi velja samo toliko časa, da se Ricciotti Garibaldi sestane s svojim bratom Peppinom. Trajno bivanje na otoku je Ricciottiju Garibaldi zabranjeno.

Seje narodne skupščine

odgodene do četrta

BEOGRAD, 19. (Izv.) V ospredju političnih vprašanj je vprašanje o težkem položaju notranjega ministra Bože Maksimovića, ki ga radičevci nameravajo tožiti v narodni skupščini.

Seje narodne skupščine so odgodene do četrta, da se morejo poslanci udeležiti otvoritev in organiziranja oblastnih skupščin. Na dnevnem redu prihodnje seje je obtožba radičevcev proti ministru Maksimoviću. O tej zadevi je razpravljaj na današnji popoldanski seji radikal-skup klub. Po govoru Uzunovičevem in Triškovičevem je bilo sklenjeno, da bo radikalni klub kompaktno glasoval proti obtožbi radičevcev, ki dolžijo notranjega ministra volilnega terorja pri oblastnih volitvah.

BEOGRAD, 19. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je notranji minister Maksimović odgovarjal najprej na neko interpelacijo, nakar se je nadaljevala razprava o državnem proračunu.

Sodelovanje parlamentov

Jugoslavije in čehoslovaške

BEOGRAD, 19. (Izv.) Predsednik nar. skupščine je sprejel nocoj naslednje brzokavke iz Prage: «Parlamentarni delegati naših dveh parlamentov so v prijateljskem sodelovanju končali danes z uspehom svoje delo, ki bo koristilo obema prijateljskima in zavezniškima državama. Ob tej priliki Vam pošiljamo v imenu naših delegatov priskrbe pozdrave. — Malypetr, dr. Jan-ković, Hruban.»

Ljubljanska oblastna skupščina

se bo konstituirala v sredo

LJUBLJANA, 19. (Izv.) V smislu kraljevega ukaza se v sredo otvori in konstituirajo novoizvoljena oblastna skupščina v Ljubljani. Veliki župan je ukrenil vse potrebno za zasedanje in otvoritev. Prostori Kmetijske družbe na Turjaškem trgu so oblastni skupščini in oblastnim odborom določeni kot pisarniški prostori. Otvoritvena seja skupščine pa se bo vršila v sjeni dvorani mestnega magistrata.

Oblastna skupščina se sestane v sredo 23. t. m. ob 8. uri zjutraj. Otvoritev bo pričela s slovesno službo božjo v stolnici. Najstarejši član skupščine, bivši minister Jože Gostinčar, bo prevzel začasno predsedstvo, nakar bodo izvedene volitve predsedstva in treh odborov. Skupščina se bo otvorila s kraljevim ukazom, ki ga bo prečital v imenu vlade veliki župan dr. Baltič. Mariborska oblastna skupščina se sestane istočasno kot ljubljanska in sicer v porotni dvorani mariborskega okrožnega sodišča.

Posojilo za zgradbo novih železnic v Jugoslaviji

BEOGRAD, 19. (Izv.) Ministrski svet je pooblastil finančnega ministra dr. Markovića, naj uvede pogajanja za najetje primerne inozemskega posojila, ki je potrebno za zgradbo novih železniških prog ter za razne druge investicije. V vladnih krogih se naglašja, da bo morala vlada, če ji ne uspe najeti novega inozemskega posojila, realizirati ostale obroke famoznega Bleerovega posojila.

Arnat pri kralju Aleksandru

BEOGRAD, 19. (Izv.) Danes popoldne je kralj sprejel skupino 20 arnavtskih prvakov s Ko-

SMILAJOD
čisti kri
PRSNISIRUP
izborna sredstvo proti kašlju
GLYKOL
najboljše okrepčevalno sredstvo
Lekarna Castellonovich - Trst, Via dei Gitaliani 42
Lastnik: F. BOLAFFIO

BERLITZ-SCHOOL
Trst, Via Fabio Filzi 23 - telef. 44-82
Pouk in prevodi v vseh jezikih. 183

JE ORIGINALNO MAZILLO
KURJA OČESA
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

FARMACIA SPONZA - Via Tur. S. Piero 10 - Trst

sovega, ki jih je kralju predstavil poslanec Toma Popović. Arnavti so po starem običaju prinesli vladarju darove in mu izrazili svojo globoko vdanost.

Variava za potresne žrtve v Jugoslaviji

BEOGRAD, 19. (Izv.) Jugoslovenski poslanik v Varšavi sporoča, da je varšavski mestni svet na svoji včerajšnji seji sklenil izjaviti jugoslovenski vladi svoje sožalje ob priliki potresne katastrofe v Bosni in Hercegovini. Obenem je mestni svet voliral za potresne žrtve znesek 10.000 zlotov.

Mons. Pellegrinetti bo premeščen v Varšavo

BEOGRAD, 19. (Izv.) Današnja «Politika» poroča iz zanesljivih virov, da bo papeški nuncij v Beogradu mons. Pellegrinetti premeščen v istem svojstvu v Varšavo. List dostavlja, da se ta vest kljub demantjem, ki jih razširjajo v zadnjih dneh cerkveni krogi, na merodajnem mestu potrjuje.

Poljska in Nemška

VARŠAVA, 19. (Izv.) Nemški poslanik v Varšavi je bil sprejet od Pilsudskega, od katerega je hotel zvedeti, ali je Poljska vlada pripravljena obnoviti pogajanja za sklep trgovinske pogodbe z Nemčijo, pri čemer naj bi se v prvi vrsti razpravljalo o vprašanju izgonov. Pilsudski je odklonil predlog nemškega poslanika.

Kantonska vojska

prodira proti Šanghaju

LONDON, 19. Vesti o nepričakovani zmagi kantonske vojske v bojih med Hang-Cujem in Ling-Pojem se potrjujejo. Četa šanghajskega guvernerja Sun-Cang-Fanga so se umakile na vse štiri. Posadka, ki je branila Ling-Po, se je na posebnih ladjah umaknila v Šanghaj, kjer se zbirajo ranjenci in ubežniki, ki so zapustili okupacijsko cono. V bližini mednarodne koncesije v Šanghaju, tik glavne železniške postaje, se je utaborilo kakih 4000 vojakov generala Suna.

Telegrafska zveza med Šanghajem in Hang-Cujem je pretrgana. Čete šanghajskega guvernerja so baje zapale mesto Hang-Cu, ko so ga morale zapustiti.

Južni kantonski vojski je sedaj odprta pot do vrat Šanghaja, kjer prevladuje mnenje, da guverner Sun ne bo mogel vzdržati navala zmagovitih kantonskih čet.

Sirijo se celo govorice, ki pravijo, da namerava Sun pobegniti na Japonsko.

Položaj postaja radi tega zmemor bolj resen. Verjetno je, da pride prej ali slej pri Šanghaju do spopada med kantonsko vojsko in Angleži, ki so zbrali v mestu že kakih 8000 mož. Poleg tega pa je v pristanišču zasidranih več angleških, francoskih, ameriških in ena italijanska vojna ladja, ki bodo gotovo posegle v boj, če bodo Kantoni ogrožali mednarodno koncesijo.

3923 milijonarjev v Nemčiji

BERLIN, 19. (Izv.) Po poslednjih statistikah so narodni dohodki Nemčije cenjeni na 42 milijard. V Nemčiji je sedaj 3923 milijonarjev.

Ako ne bodo uspela pogajanja med ministrstvom za javna dela in železarskimi organizacijami na Saksonskem o nadaljnjem vzdrževanju 8-urnega delavnika, bo v ponedeljek na Saksonskem izgubilo 150.000 delavcev svoj zaslužek in kruh,

DNEVNE VESTI

Poslovilni banket v čast g. Maksu Cotiču

Vodstvo tiskarne in lista "Edinost" priredi danes v čast g. Maksu Cotiču, ki stopa — po sedemindesetletnem neumornem delovanju na čelu lista "Edinosti" in v drugih področjih našega narodnega snovanja — v pokoji, poslovilni banket, katerega se udeležijo zastopniki političnega društva, tiskarne, uredništva, delavcev tiskarne ter razni povabljeni izmed gosp. Maksu Cotiča ožjih prijateljev in sodelavcev ter nekaterih vidnejših sodobnih narodnih javnih delavcev.

Iz življenja in delovanja Maksu Cotiča

Že v mladih letih se je živo zanimal za narodno in politično življenje. Zato mu je čitanje časopisov postalo nujna vsakdanja potreba in se je razvil v pravo strast. Pri tem je začutil kakor nekak dar za žurnalistični poklic. Prve svoje politične — dopise in kratke članke — je posiljal v "Sl. Narod" za časa Josipa Jurčiča. Ta ga je sicer opozarjal, da je vse še nezrelo, obenem pa vzbujal: nadaljujte, ker imate talent.

Pozneje — iz Pule — je začel pridno dopisovati v tednjem zagrebški nemški list — menda "Tagblatt" — in v praško nemško "Politiko". Zlasti članki v tem poslednjem listu o razmerah v tednjem Primorju, posebno pa o brezglavi avstrijski politiki v istrski pokrajini so vzbujali precej pozornosti v pokrajinskih vladnih krogih, pa tudi v drugodnih. Pulska italijanska glasila so čisto reagirala v ostrem tonu.

Istčasno je sodeloval pri "Jurju s pušo" pokojnega Ivana Dolinarja, ki je pokladal prve temelje za poznejšo organizacijo našega delavstva. Z Dolinarjem sta bila tesna prijatelja in sodelavci.

V "Edinosti" je začel dopisovati za časa uredništvaja pokojni pisatelja Lovra Zvabla. Članki so vzbujali v slovenskem taboru mnogo pozornosti in vse je povpraševalo in ugibalo, kdo da je neki ta C-t-č. Seveda se je ugibanje čisto usmerjalo na krive naslove. Pokojni urednik Cvetnić je imel celo sitnosti, ker so uredniki njegova sumili, ker mu je bila začeta črka C, končna č in v sredi t. Posledita teh pozornosti je bila, da mu je pokojni profesor Matko Mandić — opozorjen od tedanjega tipografa v nekdanji Dolenjski tiskarni, Julija Mikota, kdo da je ta C-t-č — proti koncu leta 1889, poslal pismo, s katerim ga je vabil v Trst k "Edinosti". Zvab je umrl že v letu 1890 in je potem vodil list poseben začasni odbor. Odzval se je in je z dnem 1. 1. 1890 formalno prevzel uredništvo "Edinosti".

Od tedaj je 37 let. Zelo težki časi so bili za slov. žurnalistiko radi mizernih razmer vsled pomanjkanja sredstev. Ko je "Edinost" začela izhajati po tri krat na teden, a v 6 izdajah, sta bila urednika Cotič in Avgust Kermavner, jako nadarjeni mož menda rodom ljubljancin. Ta pa je bil bolan na pljučih — legel je in ležal kakih osem mesecev do smrti. V vsem tem času je bil Cotič — za šestoro izdan na teden — glavni urednik, urednik, korektor in — tekač iz uredništva v tiskarno (na oglišče, kjer stoji danes bivši "Nar. dom").

Cotič pa ni bil samo časnikar, ampak tudi naroden delavec v političnem in društvenem življenju. Ves čas član, do zadnjih časov, ali odbornik, ali zaupnik polit. društva "Edinost". — Vrsto let tudi tajnik. Bil je par let tudi starosta "Sokola"; tri leta (1904-1907) predsednik pevskega društva "Kolo", ki ga je imenoval za lastnega člana, dalje nekaj časa odbornik in tajnik Delavskega podpornega društva itd.

Ponos njegov pa je bila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda do tedaj zanemarljiv šentvidski okraj, kjer je bilo mnogo naših železnikarjev. Cotič je bil so-ustanovitelj in prvi in zadnji predsednik te podružnice, ki je bila ustanovljena med vojno. V odboru so bili priprosti, ali idealno navdušeni ljudje, večinoma železnikarji — poleg Cotiča in pozneje posl. Virgilija Šteka, tedaj kaplana pri Sv. Antonu starem, kot vzorno marljivega tajnika. (To dejstvo je vredno zabeležiti z ozirom na poznejše dogodke v zvezi z osebo g. Šteka.) S svojim neumornim, vztrajnim, sistematičnim in harmoničnim delom je odbor nabral v enem letu nad 30.000 kron za novo šolo, ki se je imela skoro odpreti v onem okraju. Vse je bilo že pripravljeno: prostori, pohištva, oprema in učiteljstvo. Prišli pa so dogodki, ki so napravili konec vsemu. Tako je bil Cotič prvi in zadnji predsednik te toliko obetajoče organizacije.

Tudi sicer je bil sodelavnik povsod v socialnem življenju. Ni bilo prireditve — ne v mestu, ne okoli — da ni bil poleg kot časnikar in rodoljub, čisto tudi kot govornik, ob ali po prireditvi.

G. Maksu Cotič je bil spreten in vnet delavec povsod vseh političnih dogodkov, posebno pa kot

kot sodelavnik ali agitator pri vsakih volitvah. Posebno so bile njegove specialitete neprestane viharne volilne borbe na razpoljenih tleh Pomurja in Istre (nad Koprivno). Tja je politično društvo navadno pošiljalo Cotiča kot organizatorja in navduševalca volilnega dela. Bil je tam gotovo najpogostejši Tržačan, ker ga je pozna- lo vse, staro in mlado, v našem taboru.

PRIREDITEV ČEHOSLOVAŠKE NASELJINE

V Trstu prebivajoči člani Kluba uradnikov Živnostenske banke nanašajo s tem, da se vrši dne 23. februarja t. l. v dvorani "Tina di Lorenzo" ob 21. uri Čehoslovaški družinski večer pod pokroviteljstvom g. d. cav. uff. Edvarda Machatyja, gen. konzula ČSR, in g. d. cav. Františka Škornovskýja, ravatelja tukajšnje podružnice Živnostenske banke.

Eventualna pojasnila in povabila se dobijo pri likvidatorju ali pri blagajniku Živnostenske banke.

UGANKA

Kateri dar te razmeroma zelo malo stane, a vendar napraviš z njim vsakemu veliko veselje, ker mu nudiš nekaj zabavnega in poučnega ob enem?

Odgovor: Kolo-dar "Goriška".

Zadnja pot Antona Čoka

Bili smo priča žalne manifestacije, kakršno prireja naše ljudstvo le svojim izvoljenim, ki so živeli in se trudili za svoj narod.

Že pred določenim uro se je zbrala pred hišo žalosti v ulici Zonta tisočglava množica, ki je hotela spremiti pokojnika na njegovi zadnji poti; vsi sloji našega ljudstva so bili zastopani. Kmalu po 15. uri se je razvil žalni sprevod, ki ga je otvoril župnik cerkve sv. Antona Novega mons. dr. Vattovaz, katerega je spremljalo 19 duhovnikov in četvorica redovnikov. Na čelu sprevoda je vozil poseben voz s številnimi venci. Tik za mrtvaškim vozom, ki ga je vlekel četvero vrancev, so šli ožji sorodniki in znanci pokojnika, nato se je vrstila nepregledna množica občinstva; navzočini so bili tudi otroci iz ljudske šole pri Sv. Jakobu, katerim je bil pokojnik katehet, in članice Marijine družbe. Sprevod je krenil po ulicah S. Lazzaro, Mazzini in Dante do cerkve sv. Antona Novega, ki se je kmalu napolnila do zadnjega kotička. Če uvažujemo, da je v tej cerkvi prostora za okoli 4000 oseb, potem si lahko predstavljamo kolikšna je bila množica, ki se je zbrala, da izkaže priložbenemu duhovniku in rodoljubu poslednji ljubav. Po žalnih obredih je mons. dr. Vattovaz v prekrasnem, globoko zamisljenem govoru slavil vrline pokojnika kot duhovnika, kot človeka, kot pospeševalca ljudske kulture in delavca na gospodarskem polju.

Po dovršenih cerkvenih obredih se je množica jela razhajati, vendar pa je velika število ožjih prijateljev in spoštovalcev pokojnika posedlo v kočije, ki jih je bilo okoli 50, in spremilo pokojnika do njegovega zadnjega bivališča. Ko je žalni sprevod okoli 16. ure dopel k "Lovcu", so lončarji pevcu, okoli katerih se je gnetla množica domaćinov, pozdravili pokojnika s pretresljivo žalostinko: "Blagor mu". Nato je Anton Čok nastopil zadnjo pot v cerkev svoje rojstne župnije in od tu na pokopališče. Od "Lovca" dalje je vodil sprevod pref. g. kanonik Slavac. Po žalnih obredih v cerkvi je imel g. kanonik lep govor, v katerem je omenil zaslugi pok. A. Čoka kot duhovnika in kot člana svojega naroda.

Mrak je že legal na zemljo, ko je sprevod naposled krenil na pokopališče, kjer so položili pokojnika v začasen grob, od koder ga pozneje prelože v rodniški grobnico. Ko je g. kanonik odmolil molitve za ranjke se je g. dr. Agnelito v prisrčnih besedah poslovil od pokojnika ter se mu zahvalil za vse, kar je storil za razvoj in povzdigo naših gospodarskih organizacij in s tem tudi za blago našega ljudstva. Nato so zadnjo na pokopališču pretresljivi zvoki žalostinke "Vigred se povrne" in hladna prst se je začela vsipati na krsto.

IZ URADA POLIT. DRUŠTVA "EDINOST" V TRSTU

Ivan Bernik, Kambroško: 26. 8. 1926. je bila Vaša stavba le deloma vzpostavljena; 9. 2. 1927. je tržaška fin. intendantca zopet vprašala, če je delo končano. Čim dospel povojen odgovor, bo akt predan tehničnemu uradu.

Ivana Šteka, Voljčgrad: Vašo stvar smo požurili, upam na skorajšnjo rešitev.

Josip Zlobec, Ocizla: Niste vizirali prošnjo za 70% predujem, zato ne bo intendantca nič reševala, ampak bo na našo poiznomo, poslala Vašo prijavo na avstrijsko komisijo za priznanje dolga.

Tereza vd. Alberti, Gročana: Na našo poiznomo je bila Vaša stvar dvignjena iz pozabljajev, pa upamo, da bo kmalu rešena.

Gulin Josip, Gabrovica: Potni list za izselitev, pa bodisi v katerokoli državo, dobite le na podlagi

vpoklica, kateri mora biti vidiran po italskem konzulatu v dotični državi.

Ivan Partet, Trst; Jugosl. generalni konzulat v Trstu: Piazza Venezia 1. Vam bo šel v Vaši stvari, če bo le mogote, na roko.

Vincenzo Ruspini, Čakavnik: Zadeva bo skoro rešena. 31. 12. 1926. je bil pokojninski projekt predan likvidacijskemu odboru; sedaj bo imelo postopanje normalen tek.

Zofija vd. Lasit, — Goče in Zofij Gaspari — Štanjel: Udruženje po katerem vprašujete, ima sedež v Trstu: via della Zonta 7. l.

Pavel Štok — Povir: Tudi Vi, kakor Blaž Štok, morate na sežanski preturi urgirati odpošiljatev listin.

Franc Škerjil — Salež: Pridite v naš urad po navodila.

Nemon — Sv. M. Mgđ.: Za doznati naslov Vašega sina, pridite v naš urad.

Josip Zlobec — Trst: Tržaška prefektura ni odposlala še dne 17. 12. 1926. zahtevanih listin na računski dvor.

Tajništvo.

Iz tržaškega življenja

Žrtov burja
Ko je 85-letna vdova Jospina Lewotig, stanujoča v ulici Vidali št. 11, večeraj popoldne okoli 14. ure šla po ulici Vasari, jo je burja, ki je dva dni tuji in razgraja nad mestom, vrgla s tako silo, da si je stanka pri padcu zdrobila nosne kosti in si pretresla možgane. Mi-moidoč so pomagali revici v neko javno kočijo, s katero je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti kakor tri tedne.

Tatinski drobiž.

Neznani prijatelji dobre počenke so se predpreteklo noč vtihotapili v kurnik Venceslava Cesare v Rojano št. 830, ter odnesli 14 kosičev, vrednih okoli 200 lir. Cesare je javil tatvino, ki jo je odkril večeraj zjutraj, rojanskim orožnikom.

V isti noči so neznani silovci obkrali skladišče kurjave Josipa Miceu v ulici S. Cihimo št. 2, kjer so vlomili predal pri prodajalnem baniku. Toda imeli so smolo, kajti predal je bil popolnoma prazen. Ker drugega niso imeli kaj odnesti, so zlikovci naposled morali oditi s praznimi rokami.

Tretji obisk so zlikovci izvršili predpreteklo noč v neki kolibi uslužbenec škedenjskih plavžev. Prebrskali so vse kote in končno so iztaknili v neki omari dražjo plašč delavca Marija Ferruzzi, stanujočega v ulici Giuliani št. 29; razume se, da so ga vzeli. Ferruzzi, ki je škodovano za kakih 300 lir, je javil tatvino škedenjskim orožnikom.

MOJ FANTIČ JE NA TROLSKO VANDRAV, SEDAJ PA TAM BOLAN LEKI

Zdej počte mi nazaj poljila, naj nikakor ne pozabim naročiti ga na knjigo "Goriška Matice", posebno radi Bašarjeve zbirniške knjige, ki mi bo v daljšem kraju v utahu in pomoč.

TELESNA VZGOJA SPORT

S. k. "Primorje"
Smo pripravljali odigrati danes popoldne ob 2. uri z vašo I. četo prijateljsko tekmo. — M. d. "Sv. Ivan".

Igrišče Adria: Prosveta - Obzor
Danes ob 14.30 se vrši prvenstveni boj med imenovanimi ekipama. Tekma obeta biti ostra in zanimiva. Nihče naj ne izostane iz igrišča.

D. k. M. Tommaso
Danes ob 12.15 se zberejo prva nogometna četa in rezerva v društvenih prostorih ali pa ob 12.45 na igrišču S. D. Adria. Vse potrebno na igrišču. — V.N.P.

S. d. Adria
Danes naj se predstavi na igrišču Obzora četa prva četa Adrie in sledetice rezerve: Vrtovci I. in II., Tavčar in Morel.

Kaj bo 27. t. m.?

Kdo ve? Naznanjajo za letos komet! Morda bo to znamenitost dneva? Drugod se zopet piše o Dreherjevi palači. Kdo naj vse to razume? Počakajmo torej nedeljo 27. t. m.

Iz tržaške pokrajine

ŠTORJE
V vsaki vasi vidimo kak napredek. In v Štorjah?

Pretoklo nedeljo so priredila izbrana štorska dekleta ples, ki se je vršil ob obilni udeležbi. Zopet enkrat so se v Štorjah spotili in navžili plesnega prahu.

Društva nimamo več, kulturno mrtvilo je popolno, mladina se izgublja v puble in strastne zabave. Nobena prava in lepa misel ne najde pri tukajšnji mladini odmeva. Zato pa tembolj napreduje plesna norija. In to ravno pri ženskem spolu! Včasih so dekleta, ob pondeljkih po plesu, žalostno zrla na skrokane mladeniče, danes je ravno nasprotno.

Kam plovemo? — Bog pomagaj!

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Novi sedalčki
V Ajdovščino pride za sodnika Candia Franc, v Idrijo Josip Petrucci Consalvo, v Trbiž Karel Storto in v Krmin Blaž Incononato.

Odprta lekarna
Danes v nedeljo dne 20. t. m. bodo odprte v Gorici sledeče lekarnice: ves dan z nočno službo ves drugi teden lekarna Contin, Corso Verdi št. 17; do ene ure popoldne pa lekarni Alešani, Via Carducci št. 12, in Pontoni, Via Rastello 26.

AVČE

V sredo smo bili mi tako srečni, da smo imeli obisk gospoda dohtarja iz Lokovca v naši vasi. Reševal je zaenkrat zelo delikatne družinske zadeve, revidiral je uradno izdane cenike živil, za kar je menda pooblaščen od neke višje instance, in pošilja v to svrhu svojo hčerko preoblečeno v moško obleko, da proučava na licu mesta položaj in mu skupno poročila. In še o ljudje, ki verjamejo takim glupostim tega človeka.

Žal, da je gospod dohtar imel veliko silo drugi dan. Kot se vidi, je dohtar razširil krog svojega delovanja, zato se opozarjajo tudi druge vasi, da pridejo na vrsto. Izražamo sožalje Cepovcem, da nudi sedaj tudi drugim krajem svojo dragoceno pomoč in ne le samo Čepovanu.

AJŠEVICA PRI GORICI

Ker ni bilo mogote doseči dosej kolavdiranja dvorane po želji varnostne oblasti, se za danes napovedana predstava odloži na kasnejši čas.

KOBARIŠKA OKOLICA BORJANI

V Borjani se je dne 10. t. m. smrtno ponesrečil 68-letni posestnik Andrej Stres št. 25. Pri spravljaju drvi iz Mije žele Nedžio, ki se vrši po jekleni čeli, se ni pravčasno umaknil bližajočemu se bremenu, ki ga je tako hudo zadelo v glavo in ramo, da je kljub nemudni zdravniški pomoči podlegel zadoblim ranam tekom štirih ur. Mož je bil splošno znan in priljubljen radi svojega mirnega značaja, zato je njegova nesrečna smrt napravila na vse vaščane zelo mučen vtis.

Že par let sem se našli ljudje za spravljaje sena in drvi pridno poslužujejo jeklenih žic, kar ima sicer to slabo lastnost, da bodo naši vrhovi kmalu goli, a nasprotno temu je le pametno, da ljudje z nošo na hrbtu ne trtajo brezpotrebno svoje energije. Navzdol pomagajo vsi svetniki. Toda okrog žice in posebno pri končnih postajih je treba največje previdnosti, kar nam dokazuje ravno omenjeni žalostni slučaj v Borjani, in se je le čuditi, da se pri tako primitivnih napravah ne pripeti še več zlega.

ROBIČ

Na dan svetga Luka
so'nce zadnjik k nam poka, na dan svetga Valentina pa pride spet do Štefovga kamina

pravi naš domači izrek, in tako se tudi nam bliža rešitev iz 110-dnevnega brezsolnjaja. Dobro, da smo temu že vajeni in sivemu Matajurju nič ne zamerimo, ker nam

Znanost in umetnost Slovenstvo

Od kdaj je postalo vprašanje slovenstva pri nas aktualno? Ne razumljivo mi je to. Mi se borimo že leta in leta za pravice slovenskega naroda manjšine in slovenskega jezika nasproti vsem tistim, ki bi nas radi zatajili in nam odsekali narodne in jezikovne pravice. V "Edinosti" z dne 10. februarja pa je zapisal gospod — beseda ne bi jih od našega izobraženca ne bili pričakovali. Citiranje "Voce di Gorizia", da je "slovenščini odzvonilo celo v SHS", je brez vsake opazke če ne zlobno, pa vsaj zelo bedasto. Naši ljudje si bodo mislili, da v Sloveniji slovenščine ni več, dasi pisec šole predlaga njeno korenito iztrebljenje na način, ki je bil praktičiran v Jul. Krajini. Bedasta želja nekaterih člankarjev, da bi bili mi neznanstveno narečje, ki se danes govori samo še v vipavski in soški dolini in ponekod na Krasu, je dobila v gospodu — svoj pečat.

Danes Slovenci še živijo, imajo svoje šole in časopise, svoje pesnike in znanstvenike in se udeležujejo kulturno in politično kot samobiten narod. Priznamo, da je v Sloveniji struja, ki z vso ostopostjo zastopa misel jezikovno združitev in stoji nji nasproti tudi struja, ki se z vso trdovitostjo tesno upira. Mi se v to borbo z naše strani ne smemo in ne moremo vtikati. Če se bodo Srbo-Hrvati a Slovenci zliji v en narod, se bo to zgodilo po počasnem razvojnem potu in tega noben odpor ne bo mogel preprečiti. Če se pa to ne bo zgodilo, narodnega razvoja tudi nihče k temu prisiliti ne bo mogel.

Nas pa razjedajo drugačne skrbli.

Pri nas ne gre za vprašanje:

ne privošči blagodejnih solnčnih žarkov. — Kakor imajo prebivalci okrog severnega tečaja trimesečno noč, imajo v tem času pa znamenito polarno luč, tako imamo tudi pri nas neko tako severno luč, katere posebnost je pripeljala k nam marsikoga od blizu in daleč, da je obhodoval ta nenavadni pojav.

S solncem gremo torej na bolje, zavidno smo gledali naše sovaščane Potočane in Borjance, ki so se po ves dan greli na "suncu", a pride čas, ko bodo tudi oni nam zavidali, ko bomo mi uživali hlad Matajurjevega podnožja.

Novic pri nas ni posebnih. Naš ljubljani ekspresni vlak še vedno brzi mimo nas in po našem svetu že 11. leto, a o kakih odškodnini še danes ni ne sluha ne duha, ampak le davke plačujemo od sveta, katerega ne uživamo. Res hodijo geometri okrog nas, a vse skupaj je menda le pesek v oči. Najbrže uprava ne ve, na kateri podlagi bi nas odškodnovala. Cesta ni to, kar gre mimo nas. Če to imenujemo železnica, bi bil to kvečjemu dovtip za poglavje "pravijo" v nekdanjem Čuku. Torej kaj?

STAROSELO

V "Edinosti" smo čitali, kako so naši sodeželani Brici oziroma Furlani srečni, ko so dosegli, da se jim bo izsušilo močvirje. Pri tem se nam je zopet obudil spomin na naše ozir, kobarški Blato. Ako bi se tudi nam ustreglo v tem oziru, bi pridobili od Gorice do Trente najrodovitnejši kos zemlje. Sicer se deluje v ta namen že nad 100 let in se je že mnogo napravilo, a kaj pomaga najlepše poslopje, ako nima strehe? Vsa do sedanja dela so se izvršila le v spodnjem delu Idrije, medtem ko se je gornji tok popolnoma zane-maril. Baje je bila tik pred vojno določena večja vsota v ta namen, a prišla je vojna in zopet je vse zaspalo. Le naše upanje še živi. Saj mora človeka kar boleti srce, ko vidi, da na svetu, kjer bi lahko stalo najrodovitnejše polje, raste le nekoliko konjskega sena, katero bi bilo treba kositi in spravljati s pomočjo ladij. Izbojšanje našega Blata bi gotovo pripomoglo vsaj v našem kraju do uspeha tako zvane žitne bitke.

Uspeh sušenja bi pa blagodejno vplival ne le na prizadete občine, ampak daleč okrog, bodisi iz higi-jeničnega stališča, ker bi se na ta način "panala" naša megla, bodisi glede sadreje, ki je iz istega vzroka v našem kraju onemogočena. Obe prizadeti občini Kobarid in Kred spadata v področje enega poteštata. Radi tega je skupna akcija omogočena in olajšana. Kakor je videti, je vlada naklonjena podobnim delom, zato bi si gospod poteštatek stekel za naš kraj ne-venljivih zaslug, ako bi deloval tudi v tem pogledu. Saj je še mladeniško živahen, vozi se na potu iz Kobarida v Kred skoraj vsak teden mimo Blata in po Blatu samem, kot geometru mu ne bo težko vso stvar presoditi, in ako nam bo pomagal, mu bomo večno hvaležni in napravili samemu sebi najlepši spomenik.

Prip. ured.: — Kot se je v Gorici neumorni potovalni Kmetijski urad potegnil za to, da je prišlo v tek vprašanje izsušitve lijskega in pa prevalskega močvirja, tako se pričakuje, da bi tudi tolmarski Kmetijski urad pokrenil vprašanje izsušitve kobarškega Blata.

"Slovenec ali Srb". Pri nas gre za vprašanje: "Slovenec ali Italijan?" Če na drugi strani meje ponujajo Slovincem v zameno za slovenščino srbohrvaščino, kaj pa more ponuditi gospod — pri nas? Če pri nas izpodkopljemo vero v slovensko narodnost in slovenski jezik in mu ga celo vzamemo, moremo nuditi v danit razmerah edmoletno italijanščino, ki jo poučujejo po vseh ljudskih šolah. Če danes čutimo, da smo del večjega naroda in ne samo "neznamo narečje, ki ga govorijo samo še v vipavski in soški dolini", kaj bo moč čutili tedaj, če nam kdo poroča, da je "slovenstvu v SHS odzvonilo"? Kaj nam boste dali, gospod —, da bodo naše duše našle oporo? Gospod —, nam je rad tega — verujmo, da ne hotoma — napravil a svojim razmotrivanjem grdo uslugo.

Cudim se, da gospod — ne piše svojih razprav v jeziku, da bi jih brali ljudje od Triglava do Soluna, kot jih je nekda pisal v nemščini. Če je takrat pisal v prilogo slovenskega jezika pod vplivom svojega šolskega nadzornika, smo zares radovedni, pod katerim vplivom je pisal danes? In — če se ne motimo — je bil on, ki je slovaščan prevedel neko hrvaško povest v slovenščino, ako tudi je po njegovemu mnenju to nepotrebno. To je bilo takrat. Takrat, ko je bilo pisanje za jezikovno združitev nevarno, ko je vel avstrijski duh; v dobi, ko so naše dijakke silili na strelisce v Panovec; tiste, ki niso ubogali, pa so nekateri profesorji, ki so hoteli biti bolj cesarski kot cesar sam, denuncirali in jih kaznovali. No, danes so, hvala Bogu, drugačni časi. In kdor piše danes tako, kot je pisal gospod —, ubije dve muhi s enim udarcem.

France Bevč.

Naročajte "Edinost"

Prejete od 01. 12. 1926

LEOPOLD KEBER.

Pri Damiru Feiglu

Na ulici smo se po kosilu solnčili in preresetovali vsebino pravkar dole nam prve številke "Našega glasa".

"Za Humarjem, Sirkom, Silo in prišel Bevč. Z njim je pa tudi že prekoratil Albert Sirk tržaško-goriško mejo. Na vrsto pridejo sedaj skoraj gotovo ostali goriški literatje." Tako je govoril Cvetko in si zvižgal cigareto.

Širokove obiske, priobčene "Edinosti", sem poznal, a tudi z zadnjim njegovim obiskom pri Bevku me je že seznanil "Naš glas". Cvetko je torej utegnil pogoditi pravo.

"Kaj" sem si mislil, "ko bi tudi ti poskusil svojo srčko in se mi lotil recimo Feigla. Poznam ga dobro, odkar pomnim. Da bova pila vipavca, sem prepričan, drugo pride samo ob sebi. Če Sirok ni imel Feigla na vzporodu, tem bolj, se vsaj ne bo mogel jeziti, da sem kavnil po grljaju, ki si ga je bil sam pripravil; če ga je pa imel in ga prehitim, ne morem pomagati. Tekmovanje tudi v tem oziru. Kdor prej pride, prej melje. Končno kdo pa pravi, da ima prav Sirok izključno pravico do takih obiskov?"

Nobenemu nisem zaupal teh svojih misli, ki so pod vplivom prijateljskih solnčnih žarkov iznenada dozorele v sklep.

Vedel sem, kje in kdaj ga dobim. Napotil sem se torej k "Orlu". Feigel je že sedel v svojem kotu. Ko sem stopil skozi vrata, je hitro spravljal v žep nekaj papirjev.

"Da si mi zdravi! Če te ne motim, prisedim!" sem pozdravil.

"Kar sedi! Prav nič me ne motiš! Saj naju spravi le malokdaj slučaj skup na kratek razgovor!"

Naj na tem mestu nekoliko opišem Feigla onim, ki ga še ne poznajo. Dolgi, nazaj počesani lasje. Ni ga koderčka, ki bi se drznili zapustiti z žepnim glavnikom izorane brazde. Modre (po barvi) oči mu gledajo iznad ohlapno visečih kožnih blazin. Nos je grški, a ni popolnoma klasičen, marveč se mu že poznajo kvačre primese obmejnih narečij. Brke so bolj revolucijonarno navdahnjene. Leva polovica ne ve nikdar, če in v katero smer je zavijana desna. Dve jami v licih bi napravili njegov obraz vseklor mikavnejši. Brada je švedska; tako je nosil Gustav Adolf, ko se je pretepal z Rusi in Poljaki. Ovratica se sentimentalno nagiba na levo, kakor bi jo privlačeval k sebi veliki rumeni svinčnik, ki štrli iz gorenjega žepa na telovniku. Od časa do časa pobobna njegova desnica s svojima prstima storžena precej neritimno po mizi.

Po Feiglovi umestni ugotovitvi, da prideva redkoma skup, je nastal mučen odmor. Kje naj prijem, da ne bom preveč vsiljiv. "Saj ga bova pol litra? Rožica, kar prinesite! Seveda pol litra vipavca! Poudarjate zadnje tri besede sem samemu sebi čestital. Nevede sem bil krenil nesumno na edino pravo pot do cilja. "Pol litra vipavca" sem nadaljeval, "kakor neki si prišel do tega, da si dal svoji prvi knjigi tako čuden naslov, oziroma, prijatelj, če si pri volji, povej mi kaj o svojih nastopih v književnosti!"

"Čemu ti bodo moji podatki?" me je vprašal, a ni čakal mojega odgovora. Desno nogo je naslonil na sosedni prazni stol, z levico je podrl svojo brado — hvala Bogu usoda mi je bila mila, Feigel je bil pri volji — in začel je:

"Bilo je leta 1900

Preden zaključim ta svoj obisk, si moram razbremeniti vest. Oprosti, dragi bravec, izpovedati se ti moram, da sva Leopold Keber, pisec teh stavkov, in Damir Feigel ena in ista oseba. Jaz sem s tega sebe izpraševal. To sem pa storil radi tega, da sem kot izpraševalec lahko nadzoroval sebe kot izpraševanega. In priznam moram, izpraševanec je govoril resnico, kar sicer ni pri njem navada.

Počasi, sva zatopljena v literarne spomine, sva jo mahnila čez Placuto proti domu. Bleda mesečina je srebrela korenjsko valovje in zaljubljen maček se je oglašil iz bližnjega vrta gluhonemnice.

DEKLE, ZAKAJ TAK ŽALOST-NO POVEŠAŠ MI OČI?

Več, če bi se bila pravočasno naročila na knjige «Goriško Matice», bi bila imela v «Tičarjem Tinetu», «Štefanu izpod Skal» in «Petetu s Krasa» zabavno družbo in vsa žalost bi te bila minila!

Gospodarstvo

SEMENA, KMET, POTREBŠČINE

Tržaška kmetijska družba v Trstu ima v zalogi:

Semena, vrtna in poljska, dospela iz Nemčije.

Trave in detelje zajamčene zadnjega pridelka, detelje brez prednice.

Razno kmetijsko orodje ročno in vprežno; pocinkano žico za vinarje, šape okoličanske in kraške, železne vile, grablje, cepilne nože, drevesne škarije, ter razno drugo orodje.

Drevesni karbonski ali tendrit, preizkušeno sredstvo zoper škodljivce in zajedavce sadnega drevja.

Umetna gnojila. Mešanica za krompir, superfosfat, kalijeva sol, amonijev sulfat, čišči soliter.

Čebelarstvo potrebščine nam dosepejo v kratkem.

ŽVEPLO IN MODRA GALICA

Bliža se čas preskrbe. Ne zamudite določiti vaše potrebe. Gne modri galici, nemški v sodih, smo določili za naročila, ki dosepejo do zadnjega t. m. po list št. 1218, c. Trst, neocarinjeno.

SEMENSKI OVES IZ OŠKE

sprejemamo naročila le do zadnjega t. m.

SEMENSKA AJDA

Vsako leto je težko dobiti pravo semensko ajdo. Vzroki: prepozna naročila.

KOSE ZNAMKE «MERKUR»

Zadruga in preprodajalec, kateri potrebuje večje število kos «Merkur», vabimo, da prijavijo množico, ki jo bodo potrebovali, ker bomo naročili le toliko, kolikor predvidevamo, da jih lahko oddamo.

Predznanje in naročila je poslati na naslov:

Tržaška kmetijska družba v Trstu ul. Torre bianca 19.

Semenski krompir iz Jugoslavije.

Posameznim naročnikom javljamo, da je došel semenski krompir «Oneida» v Trst, ter da smo nim, kateri so naročili odposiljatev po železnici, odposlali. Ostale, ki so naročili blago pustiti v skladišču, vabimo, da ga čim prej dvignejo.

Zgodnji krompir «Rožnik» dosepe tekem tega tedna.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ul. Torre bianca 19.

TRGOVSKI VESTNIK

1. Taksa na alkoholno pijačo.

Razne vrste gostilen in kavaren morajo plačati takso za obnovitev svoje obrtnice. Ta taksa je različna za razne kategorije gostilen in kavaren. Te točnice so pa razvrščene v razne kategorije po višini obdavčljivega dohodka na premočno bogastvo. Obširno smo že pisali v «Edinosti», katere gostilne spadajo v prvo, katere v drugo itd. kategorijo.

Zgodilo se je pa, da so gostilničarji plačevali pri registrskih uradih tako visoko takso za svojo gostilno, kot da bi bila ta prve kategorije, pa čeprav je bila le tretje ali pa četrte kategorije. To pa se je godilo predvsem radi tega, ker se je računal ves skupen obdavčljivi dohodek iz raznih virov (prodajalna, trafika itd.) in ne samo oni dohodek, ki izhaja iz prodaje alkoholnih pijač ali žganja.

Radi tega naj se podajo gostilničarji na posamezne okrajne urade in si pustite od njih izdati uradno potrdilo, ki bo označeno s posameznim dohodkom samo za točenje alkoholnih pijač ali žganja. Na podlagi tega naj potem šele plačajo takso.

2. Ribolov.

Ministrski odlok od 12. oktobra 1926 je znatno prenovil postopanje za dosedaj javnih voda v ribolovne vrhe. Podrobnejši podatki se dobe pri trgovski zbornici.

3. Vidiranje patentov za avtomobile in motokile.

Tekom februarja se morajo vidirati patentni za avtomobile in motokile pri prefekturi. Poprej se pa mora plačati taksa pri podružnicah avtomobilov v Gorici pri Banca del Friuli.

4. Posebna taksa na les v škedenjskem lesnem trgu.

Pri izročitvi lesa uvoženega v škedenjski lesni trg mora plačati posebna taksa 10 cent, od vsakega kvintala lesa na korist Udrženja interesancev v lesni trgovini.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Sovražniki indijskega ljudstva

Angleški narodni gospodar L. E. Woolcott, ki je živel več let v Indiji, opozarja na izredno veliko škodo, ki jo povzročajo opice. Te opice so se tako pomnožile, da ogrožajo pridelke in uničujejo žetve. In domačini jih nikakor ne zatirajo. Opica jim je sveta žival. Zadovoljujejo se s tem, da prepode opice iz lastnega zemljišča, kamor: so pa seveda opice zopet povrnejo.

Prav tako se noben Indijec ne dotakne pava, čeprav uničujejo pavi žetve. Najhujši sovražniki so pa podgane. Izračunalo se je, da je v deželi do štiri sto milijonov podgan, ki požerejo ogromne količine žita. Toda podgane prenašajo tudi kugo. Dr. Norman White, član angleške komisije zoper kugo, pravi, da se človek ne more nobene druge bolezni izogniti tako kakor bubonske kuge. Ta bolezen je od svojega prvega pojava l. 1896. zahtevala doslej že nad deset milijonov žrtev. To bolezen prenašajo edino le podgane, in če bi se te živali po določenem načrtu uničevale, bi kuga takoj prenehala. Toda, tudi podgan se Indijec ne dotakne. Rajši živi v največji bedi, rajši dopušta, da mu požro podgane vso zalogo, kakor pa da bi jih uničil. Preprosto ljudstvo vzame sicer od oblasti pasti za podgane, jih tudi lovi, toda ujetnike izpušča še žive na sosedov vrt, kajti tudi podgana jim je sveta. Ako se pomisli, koliko bi lahko Indija pridelala žita in drugih živil, se moramo čuditi, kako uničujejo leto za leto opice, pavi in podgane pridelke, ne da bi se hotelo braniti ljudstvo proti njim.

Kolikokrat je angleška vlada že poskusila, rešiti indijsko ljudstvo teh nadlog, toda če ji ljudstvo ne pomaga, je vsak njen korak brezuspešen.

Odlikovanja za krmitelje

Angleška zveza za varnost je sklenila, da bo odslaj odlikovala previdne avtomobiliste. Krmitelji, ki v petih zaporednih letih niso povzročili nobene nezgode, dobe srebrno, oni, ki so se na enak način odlikovali v desetih letih, dobe zlato svetinjo. Posebne nagrade so se pa določile onim, ki vozijo svoje avtomobile petnajst in še več let, ne da bi le enkrat povzročili kakega pešca, ali pa tudi drugače povzročili kako stvarno škodo.

Nove vrste zavarovanja

Te dneve je prišel v urad praške zavarovalnice trd kmet iz praške okolice in je hotel zavarovati svojo hčer in sicer pod temi pogoji: ko doseže hči dvajseto leto, naj se ji izplača kot doteda dve sto meterskih stotov krompirja. Na vprašanje ravnatelja, zakaj ne zavaruje hčere tako, da dobi doto izplačano v gotovini, je kmet odgovoril: «Krompir ohrani vedno svojo vrednost, pri denarju pa ne ve človek, kaj in kako bo!» Ali je zavarovalnica zavarovala, nato nacer na toliko in toliko krompirja, poročilo ne omenja.

Turška moderna literatura.

Moderna turška literatura ima sedaj dve ognjišči, iz katerih se širi, in sicer Carigrad in Angoro. V Carigradu je koncentrirano vse turško intelektualno življenje, ki je izredno živahno; nikjer se ne ustanatljajo tako naglo razne revije kot v bivši prestolnici nekdanjih močnih sultanov, pa tudi nikjer ne propadajo tako naglo kot tam. V Angori je pa osredotočena vsa strokovna in tehnična književnost. V preteklem letu je bilo tam izdanih okoli 2000 knjig, med temi prevodi del raznih klasičkov, zlasti nesmrtnega Hugoja. Originalnih del je bilo natiskanih in izdanih okoli 20, v prvi vrsti delo največjega turškega pesnika Husejina Džalila bega, ki je bil svojčas interniran za celo življenje v neko majhno mesto na deželi. Razen njega stojta na častnem mestu veliki turški narodni pesnik Omer Kajam in Abdul Hak Hamid, uradnik na turškem poslanstvu v Londonu, ki ga smatrajo za pionirja realizma v turški književnosti. Med romanopisci prednjačita s svojimi deli Erdžumen Ekri beg, tipičen turški humorist, in Rešad Nuru beg, velik slikar sodobnega turškega življenja. Med turškimi književniki najdemo tudi nekaj žensk, med katerimi se odlikuje znamenita pisateljica romanov Hadipe Edip hanuma, bivša žena turškega diktatorja in narodnega junaka Kemal paše. Začelo se je drzati v pršašnje glede ustanovitve turške akademije.

Volkovi v Romuniji.

Iz romunskih planinskih krajev prihajajo vesti, da je hud mraz pregnal iz gozdov močne tolpe volkov, ki se zelo pogostoma priklanjajo v vasi in napadajo ljudi celo pri belem dnevu. Tako se je te dni zgodilo, da je krdele glad-

nih volkov napadalo kmeta, ko se je vračal iz sosedne vasi domov, in ga obkolilo. Z veliko težavo se je možu posrečilo splezati na veliko drevo, na katerem je moral prečepeti več ur v smrtnem strahu, dokler niso kmotje, ki so mu prihiti na pomoč, preganili sestrane zverjadi, ki je ves čas oblegala dotično drevo.

Še so bogati strici v Ameriki!

V četrtek je dobila osem in dvajsetletna dekla Marija Draxdorf, ki je že pet let pri nekem mesarju v Meerane v službi, uradno obvestilo, da je podedovala pet milijonov dolarjev, ki jih ji je zapustil v Ameriki preminuli stric. Takoj ko se je v kraju razširila ta novica, ima dekla več obiskov kakor pa njen gospodar. Posetniki, pa tudi častniki in druge ugledne osebe ji ponujajo svoje srce. Toda Marija je že zaročena z nekim zidarjem in s tem se namerava tudi poročiti. Kako je vplivala vest o milijonih na njenega zaročenca, ne vedo povedati nič časopisi. Menda, je zelo zadovoljen.

KAJ BLISKA SE V JASNEM, KAJ VOTLO DONI?

Ali se to mogoče že nekatera Berikova «Neboška znamenja»? Mogoče! Nič ne izdajmo! Naročite se na «Goriško Matice», pa se boste sami prepričali!

Loterijske številke

Izrebrane 19. februarja 1927:

BARI 2 1 15 35 56

FIRENZE 83 77 1 48 43

MILANO 16 37 81 29 47

NAPOLI 4 40 50 63 33

PALERMO 3 22 42 26 10

ROMA 22 80 4 35 41

TORINO 64 27 66 40 47

VENEZIA 37 69 88 14 34

DAROV!

V Brjah na Vipavskem so darovali naši zavedni in dobri posetniki več vrst blaga, in sicer fižola, krompirja in moke za Sol. društvo. Naš prijazen gospod Josip Cink, ki hodi za svojo zalogo po vino v Brje, pa je to blago brezplačno pripeljal v Trst.

Prav lepa hvala!

Ker se ni mogla udeležiti pogreba pok. bratrance č. g. Antona Coka daruje č. g. Marija Cok L. 20 podružnici Sol. društva v Lonjerju. — Srčna hvala!

V počastitev spomina blagopok. preč. g. Antona Coka daruje uradništvo T.P.H. L. 100 Sol. društvu.

Gosp. Malalan Karol daruje v isti namen L. 20.

Mesto cvetja na grob čast. gosp. Antonu Coku daruje učiteljsko slov. zasebne šole 180 lir za Šolsko društvo.

Srčna hvala!

BORZNA POROČILA

Amsterdam 915-925, Belgija 314-322, Francija 89.75-90.50, London 110.60-111.15, New York 22.85-23.10, Španija 380-390, Švica 435-445, Atene 29-30, Berlin 540-550, Zügaršt 13.25-14.25, Praga 67.75-68.50, Odrska 398-408, Dunaj 315-330, Zagreb 40-40.75.

Uradna cena zlata 18. II. 445.32; vojnoškodn. obveznice 61.60.

MASTICI MEDICINALE DI SCIO

ODLIKOVAN Z ZLATO KOLARNO V RIMU 1913

POMAGA PREBAVI PRISTENALI-KAVI UGAZA ŽEJO JE HIGIENIČEN IN AROMATIZIRAN V VODI IN SODAVICI

A. ANTONOPULO & C. TRISTE via Coronio-25

Najvišje cene plačujem za KOŽE

186

kon, zlatice, lisice, dihurjer, vider, jezbecev, mačk, veveric, krivov, divjih in domaćih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti.

D. Windspach - Trst

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 15

OTROCI

se igrajo večkrat na tleh in dobijo gliste, zajedavke, ki se morajo takoj uničiti, da ne nastanejo komplikacije.

ČOKOLADNI BONBON ARBIBA PROTI GLISTAM

odpravi vse gliste. V zelenih zavijkih po L. 1.- Prodaja se v vseh lekarnah.

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

Kemično-lekarski zavod «Alto Madonna della Salute» - Cuv. Raff. Gordini - Trieste, S. Giacomo. Glavni zastopnik in založnik za Italijo in kolonije: Adolfo Cecchi - Trieste, Via S. Nicolò 13

NA MORJU, V HRIBIH IN NA LÉTOVIŠČU IMEJTE VEDNO NA RAZPOLAGO «ARBIBA» ZA ZDRAVJE VAŠIH OTROK.

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Saffetofoniane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznih od 10-12

Deželani dobijo popust za potne stroške.

Ljudske cene. 293 Ljudske cene.

D. IVAN LINKA

ZOBOZDRAVNIK

Trst, Corso V. E. III, št. 24, L. n.

Zobozdravnik

Dr. SARDOČ D.

ordinira v TRSTU

Via M. L. Imbrani št. 16, III. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7 110

ETERNIT

Zaloga - TRST

VIA TRENTO 16. (Pr. evangelijski cerkvi - Shranite naslov! 20)

Velikanski dohodi dunajskega

POHIŠTVA

navadne in finejšje vrste

ki se bo prodajalo po starih, nizkih cenah.

Na drobno. Na debelo.

Največje jamstvo.

R. CAMPONOV

Viale XX Settembre 33 - Trst

Tel. 793 184

Ako imate ZA POPRAVITI URE IN ZLATE PREDMETE obrnite se k turški

N. BORSATTI & FIGLIO

V TRSTU

ki ima lastno delavnico nad 40 let. Največje jamstvo, poštene cene. Velika izbira ur, zlatenice. Kupuje in prodaja zlato in srebro. Govori se slovensko. 270

Pazite na ime

N. BORSATTI & Figlio

CORSO VITT. EM. III N. 47

blizu lekarne Rovis (Piazza C. Goldoni).

MASTICI MEDICINALE DI SCIO

ODLIKOVAN Z ZLATO KOLARNO V RIMU 1913

POMAGA PREBAVI PRISTENALI-KAVI UGAZA ŽEJO JE HIGIENIČEN IN AROMATIZIRAN V VODI IN SODAVICI

A. ANTONOPULO & C. TRISTE via Coronio-25

Najvišje cene plačujem za KOŽE

186

kon, zlatice, lisice, dihurjer, vider, jezbecev, mačk, veveric, krivov, divjih in domaćih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti.

D. Windspach - Trst

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 15

OTROCI

se igrajo večkrat na tleh in dobijo gliste, zajedavke, ki se morajo takoj uničiti, da ne nastanejo komplikacije.

ČOKOLADNI BONBON ARBIBA PROTI GLISTAM

odpravi vse gliste. V zelenih zavijkih po L. 1.- Prodaja se v vseh lekarnah.

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

Kemično-lekarski zavod «Alto Madonna della Salute» - Cuv. Raff. Gordini - Trieste, S. Giacomo. Glavni zastopnik in založnik za Italijo in kolonije: Adolfo Cecchi - Trieste, Via S. Nicolò 13

NA MORJU, V HRIBIH IN NA LÉTOVIŠČU IMEJTE VEDNO NA RAZPOLAGO «ARBIBA» ZA ZDRAVJE VAŠIH OTROK.

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

ARBIBA

KUPUJEM

krone, srebro, zlato, britljane in plačujem

višje cene kot drugje. (219)

PRODAJAM po najnižjih cenah zlate in srebrne predmete.

ZLATARNA-URARNA, Portici Ponte della Fabbra.

JAKOB BEVC

urarna in zlatarna

Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.

Krone plačuje višje kot vsi drugi. 156

Zaloga raznovrstnih ur in zlatenice.

V. DROBNIG - Trgovina železnin in kovin

Trst - Via S. Carlo 2 - Telefon 267 Brzojavke: VIRO

Plošče železne črne, žlebasti in kotle. — Zavornice za vozove in kočije. — Vsakovrstne potrebščine. — Železni drogi. — Svinčene cevi. Pipe in zaklopnice. — Cevi Mannesmann. (273)

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo,